

Šunys ir maži vaikai

Draugaukime

Apie saugią draugystę su šunimis

Informacinė knygelė vaikams nuo 3 metų

PROGRAMA
„LOJIMAS IR ŠYPSENA“

Mieli mokytojai!

Šios knygelės tikslas – suteikti pagrindinę praktinę informaciją ir patarti, kaip prižiūrėti namuose laikomą šunį, siekiant užtikrinti saugią vaikų ir šunų draugystę. Tikimės, kad pasinaudoję šioje knygelėje esančiais patarimais vaikai supras, kodėl yra svarbu rūpintis jų augintiniais, ir kaip išvengti šuns įkandimo.

Ši mokomoji programa buvo išmėginta 2008 metų balandį Vengrijos pradinėse mokyklose padedant įgyvendinti visoje šalyje vykdomą kampaniją, kuria buvo siekiama išmokyti vaikus saugaus elgesio su šunimis.

Kodėl svarbu, kad vaikai apie šunis sužinotų kuo daugiau?

Šunų įkandimų ir užpuolimų aukomis dažniausiai tampa vaikai nuo vienerių iki šešerių metų. Šunys gali nesuprasti padriko, nenuspėjamo vaikų elgesio (pvz., jų greitų judesių arba garsaus triukšmo). Vaikai taip pat gali nesuprasti gyvūnų elgesio, nes jie nežino šunų kūno kalbos. Be to, vaikai negali savęs apsaugoti fiziškai.

Kadangi vaikai yra žemo ūgio, šuo dažniausiai kandžioja jų veidą, galvą arba kaklą. Vaikų oda yra gležna, todėl žaizdos gali būti labai rimtos.

Vaikai iki penkerių metų amžiaus dažniausiai nuo šunų įkandimų nukenčia namuose, o vyresni – lauke. Deja, daugelis tėvų nepagalvoja, kad negalima vaikų palikti vienu su šunimis.

Mūsų mokomosios programos pagrindinis tikslas yra padėti vaikams išvengti šunų užpuolimo, kad kuo mažiau vaikų pajustų šuns įkandimus. Daugeliu atveju šunys užpuola dėl mūsų žinių trūkumo arba aplaidumo. Padėkite mums suteikti vaikams reikalingos informacijos!

Programa „Draugaukime“ padeda vaikams lengvai išmokti pagrindines taisykles ir moko atsakomybės. Programą remia daugelis Europos bendrovių ir viešųjų organizacijų, kurios siekia, kad ši problema būtų sprendžiama. Mes tikime, kad ši knygelė padės vaikams išmokti tinkamo elgesio su šunimis ir sumažins nelaimingų įvykių skaičių.

Kaip naudotis šia knygele:

Šioje knygelėje yra svarbi informacija vaikams nuo trejų iki šešerių metų amžiaus.

Knygelės skyriai yra susiję, bet gali būti naudojami atskirai. Kiekviename skyriuje yra paveikslėliai, kuriuos galima padidinti, arba išdalyti mokiniams. Vaikai paprastai domisi paveikslėliais, kuriuose pavaizduoti gyvūnai, ypač šunys. Patirtis yra svarbi mokymosi priemonė, todėl siūlome, kad pamokoje vaikai ir mokytojai dalintųsi istorijomis apie bendravimą su gyvūnais augintiniais. Taip pat gali būti naudinga, jei pamokos apie gyvūnus sutaptų su koku nors įvykiu (pvz., gyvūnų augintinių savaitė) ir, jei būtų naudojami susiję eilėraščiai, dainos ir istorijos, kartu su piešiniais ir diskusijomis. Informacija turėtų būti pritaikyta vaikų amžiui, žinioms ir patirčiai su gyvūnais augintiniais. Mūsų tikslas – suteikti pagrindinės informacijos, kaip atsakingai auginti gyvūnus augintinius, ir kaip vaikai turėtų išvengti pavojingų situacijų.

Linkime gerai ir informatyviai praleisti laiką!

Thomas Meyer
Generalinis sekretorius
FEDIAF

Šią nemokamą medžiagą anglų kalba galima atsisiųsti iš FEDIAF svetainės www.fediaf.org, o lietuvių kalba - iš BIPA svetainės www.balticpetfood.org.

7 svarbiausios taisyklės atsakingam gyvūnų augintinių šeimininkui

Atsakomybė: Gyvūną augintinį įsigykite tik tuomet, jei žinote, kiek tai reikalauja atsakomybės, pareigų ir išlaidų. Atsakingas gyvūnų augintinių šeimininkas turėtų pagalvoti, ar jis gali suteikti tinkamus namus, pasirūpinti gyvūno sveikata ir maitinimu, ne tik dabar, bet ir visą gyvūno augintinio gyvenimą. „Tampi visam laikui atsakingas už tą, ką prisijaukini“, – sakė Antuano de Sent-Egziuperi lapė.

Meilė: „Įsigykite šuniuką ir jūs už pinigus nusipirksite meilę, kuri nemeluoja“, – teigė Radjardas Kiplingas. Tačiau ši meilė turi būti abipusė. Mūsų šuniukas turi gauti tiek pat meilės, kiek mes tikimės gauti iš jo. Niekada nenukreipkite savo blogos nuotaikos prieš gyvūną augintinį, nes jie nėra dėl nieko kalti ir nesupras tokio jūsų elgesio. Gyvūnai daugelyje šalių naudojami gydymo ir reabilitacijos tikslais, ir yra daugybė programų, kurių dalyviai vedasi savo šunis aplankyti sergančius vaikus arba pagyvenusius žmones, kurie gyvena senelių namuose, kad jie pasijustų geriau.

Ėdalas: „Tegul maistas būna tavo vaistai, o vaistai – maistas“, sakė senovės graikų gydytojas Hipokratas. Tai tiesa: jokie kiti vaistai nepadeda veiksmingai išvengti ligos kaip tinkamas, visavertis ir subalansuotas maistas. Tik pagalvokite, kas būtų, jei norėdami valgyti arba gerti, negautumėte maisto ir gėrimų? Tinkamas ėdalas svarbus ir mūsų gyvūnams augintiniams. Šunims kasdien reikia specialiai jiems paruošto ėdalo. Maitindami jį specialiu ėdalu, kuris sukurtas pagal šuns poreikius, užtikriname jam ilgą, sveiką ir laimingą gyvenimą. Pasirūpinkite, kad jūsų šuo visada turėtų bent vieną dubenėlį švaraus, šviežio geriamo vandens – gyvūnai, kaip ir jūs, nori gerti.

Mankšta: Neįsigykite šuns, jei neturite pakankamai laiko su juo pasivaikščioti. Mankšta šuniui yra būtina – išėjęs pasivaikščioti šuo gali atlikti savo gamtinius reikalus ir pasimankštinti. Judėjimas šunims yra labai svarbus. Kiekvienai šunų veislei reikalingi pratimai yra skirtingi, priklausomai nuo šuns dydžio ir paskirties bei nuo šuns amžiaus ir gyvenimo būdo (ar jis gali išeiti į kiemą ir kt.). Ne tik šunims reikia mankštintis – visiems gyvūnams (žiurkėnams, paukščiams, žuvims, ropliams) svarbu pajudėti ir išleisti susikaupusią energiją, todėl jūs privalote tuo pasirūpinti. Prisiminkite: reguliarius pasivaikščiojimai svarbūs ne tik šuniui, bet ir jo šeimininkui!

Sveikata: Mes privalome saugoti savo gyvūnus augintinius nuo pavojingų ligų ir užtikrinti, kad jie gautų tinkamus skiepus. Nepamirškite, kad gyvūnai gali sunkiai susirgti, bet negali pasiskųsti, todėl atidžiai stebėkite savo gyvūną augintinį ir jei jo elgesys pasikeis, kreipkitės į veterinarą. Be to, veterinaras turėtų apžiūrėti jūsų gyvūną augintinį kartą per metus, nes taip galima nustatyti ligas joms tik prasidėjus. Taip pat svarbu, kad gyvūnai augintiniai neturėtų kirminų, blusų ir būtvų švarūs. Saugodami gyvūnų augintinių sveikatą mes apsaugosime savo pačių sveikatą, nes kai kurios ligos ir parazitai gali pulti ir žmones.

Palikuonis: Mes atsakingi ne tik už savo augintinius, bet ir už jų palikuonis. Todėl leiskite šuniui poruotis tik tuomet, kai būsite tikri, kad šuniukams surasite atsakingus šeimininkus. Jei jūsų šuo yra patinas, neleiskite jam būti be pavadėlio, ypač jei jis nėra kastruotas. Geriausia išeitis nenorintiems šuniukų ar kačiukų – kastruoti gyvūnus augintinius.

Laimingi namai: Atsakingam gyvūno augintinio šeimininkui svarbu, kad jis ir jo gyvūnas augintinis gyventų laimingai. Svarbiausia yra jaustis gerai aplinkoje, kurioje jūs gyvenate. Jei visų šunų šeimininkai laikytųsi kai kurių pagrindinių taisyklių, mums, mūsų šeimoms ir šunims būtų daug lengviau džiaugtis vienas kito draugija ir išvengti galimų konfliktų su kaimynais. Todėl pasistenkite sukurti laimingą namų aplinką!

1. Apie ką galvoja šuo

Žmonės su šunimis bendrauja apie 10 000 metų, kai kurioms vilkų rūšims nusprendus apsigyventi netoli žmonių gyvenviečių, o vėliau persikraustyti į jų kaimus ir maitintis maisto atliekomis, o ne medžioti. Kaimuose gimę šuniukai buvo prijaukinti vietinių žmonių ir padėjo atlikti kai kuriuos darbus, pavyzdžiui, sargybą, medžioklę ir gyvulių priežiūrą. Nuo to laiko atsirado ypatingas ryšys tarp šunų ir žmonių, pagrįstas abipusiu prisirišimu, pasitikėjimu ir supratimu.

Šunų joslės

Laukiniai šunys dėl jų gerai išvystytų joslų galėjo išgyventi medžiodami. Jų rega, klausa ir uoslė visada buvo labai svarbūs, tačiau dabar jų joslės labai priklauso nuo veislės.

Kūno kalba

Žmonės gali puikiai bendrauti su šunimis. Šunys yra žmonių šeimos dalis ir gali suprasti jų nuotaikas ir ketinimus. Jei šeimnininkas suprastų, kaip šuo bendrauja su kitais šunimis, tai padėtų jam suprasti šuns reakciją. Yra daugelis ženklų, kuriuos šunys naudoja bendraudami: snukio išraiška, laikysena, garsai ir kvapai. Šunys savo jausmus išreiškia snukio mimikomomis, akimis, ausimis ir uodega.

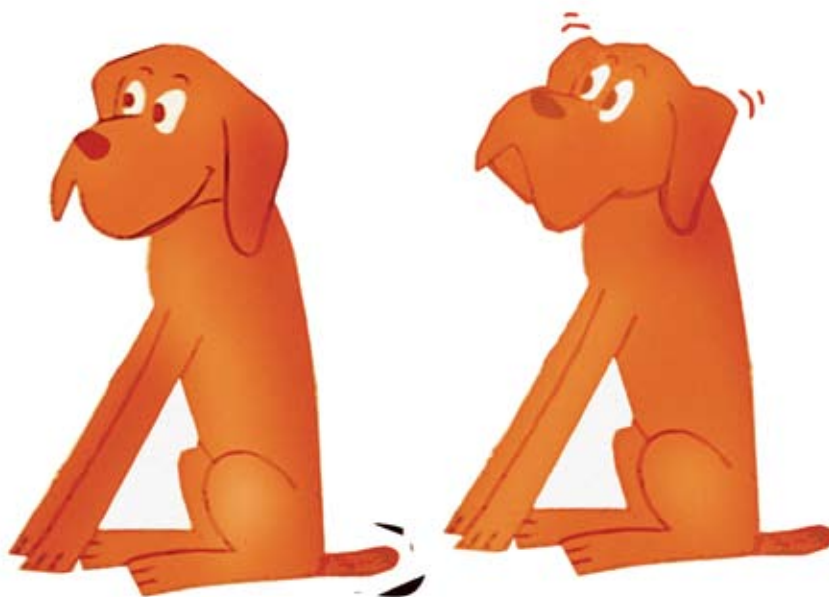
Patarimas: per pamoką žaiskite tokį žaidimą, kad vaikai galėtų pamėgdžioti šuns elgesį.

Kokia jų nuotaika? (džiaugiasi, liūdi, sunerimsta ir kt.) Kaip jie tai parodo? (akimis, judesiais, garsais ir kt.).

Susidomėjimas

Jei šunys kažkuo susidomi, jie pastato ausis arba uostinėja. Kūnas įsitempia ir šuo kiek palinksta į priekį.

- šuns ausys juda į priekį ir aukštyn,
- šuo įdėmiai stebi pasirinktą objektą,
- daugelis šunų ką nors stebėdami atsistoja, o atsisėda tik kai jų paprašoma.

Žaidimai

Šuo mus kviečia žaisti lodamas, nusilenkdamas (kai ištiesia priekines letenas ir iškelia pasturgalį) ir vizgindamas uodegą. Jis taip pat gali prieiti prie jūsų ir bakstelėti nosimi arba žiūrėti į jus ir garsiai suloti.

- uodegos vizginimas, žaismingi judesiai,
- nusilenkimas, bakstelėjimas nosimi, garsus lojimas,
- daugelis šunų jums atneša savo mėgstamą žaislą.

Patarimas: Aptarkite, kaip saugiai žaisti su šunimi (pvz., mesti kamuolį). Perskaitykite vaikams žinomus eilėraščius ir istorijas apie šunis.

Puolimas

Šuo, kuris rengiasi pulti, gali suloti giliu balsu. Jis taip pat gali parodyti dantis ir urgzti, plaukai ant nugaros pasišiaušia ir raumenys įsitempia. Reikia prisiminti, kad negalima žiūrėti šuniui į akis, nes taip jis manys, kad jam grasinama ir jis yra pavojuje.

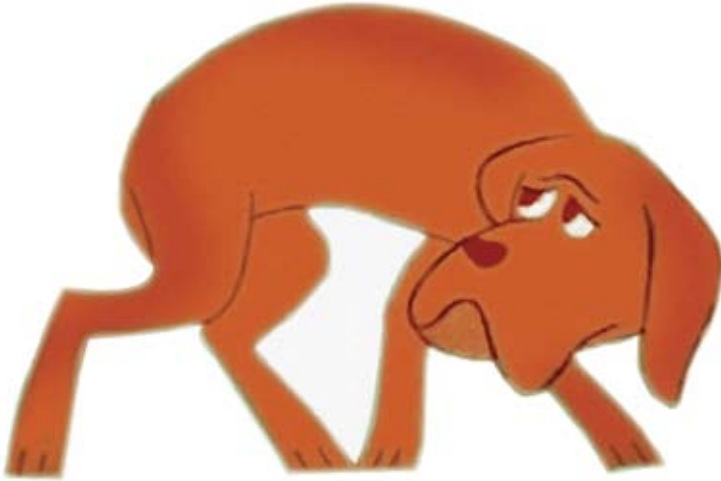
Galimos puolimo priežastys:

- baimė (dėl kitų šunų, nepažįstamų žmonių, daiktų, pvz., dulkių siurblio, automobilio ir kt.),
- skausmas (jei šuo jaučia skausmą, jis gali įkasti, jei jį paliesite ar priartėsate),
- savo teritorijos, šeimininko arba daikto (pvz., žaislo, ėdalo, lovos) saugojimas,

Patarimas: Aptarkite, kaip elgiasi žmonės, kai supyksta. Kaip kiti gyvūnai parodo, jog rengiasi pulti?

Baimė

Šuo slepia uodegą po pilvu, nuleidžia žemyn ausis, sulenkia nugarą ir stovi sulenktomis kojomis, tarsi norėtų pasprukti, ir atrodo, jog jis nori tapti kuo mažiau matomu.

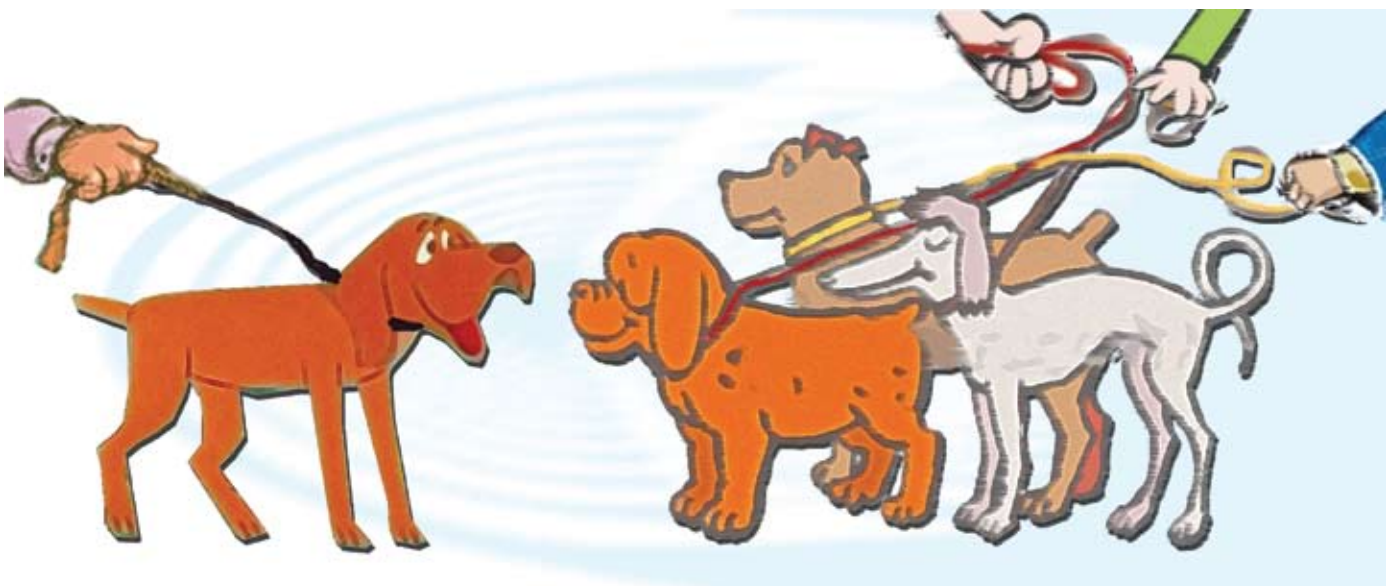

- Sulenkta nugarą,
- Uodega po pilvu,
- Nežiūri į akis (žiūri kita kryptimi),
- Galva nuleista žemyn.

Patarimas: Ko galėtų bijoti šuo? Ko bijote jūs? Kaip atrodo išsigandęs žmogus?

Šunų susitikimai

Paprastai šunys džiaugiasi susitikę su kitais šunimis. Jie vienas kitą uostinėja ir pagal jų bendravimą galima pasakyti, ar jie nusiteikę draugiškai. Draugiškas šuo vizgina uodegą ir nori žaisti. Priešiškai nusiteikęs šuo gali urgzti, pasišiaušti ir atrodyti piktas.

Patarimas: Kaip bendrauja susitikę šunys? Kodėl jie šlapinasi prie medžių? Kodėl jie uostinėja?

2. Kas būtų, jei ...?

Vaikams nuo trejų iki šešerių metų amžiaus bendravimas su gyvūnais padeda išugdyti užuojautą kitų atžvilgiu. Jei vaikas gali suprasti įvairias gyvūno būsenas (baimę, alkį, ligas arba džiaugsmą), jis arba ji galės tinkamai reaguoti į gyvūno elgesį. Tai taip pat svarbu mokant vaikus suprasti kitų vaikų arba suaugusiųjų elgesį ir jausmus.

Patarimas: Aptarkite ir suvaidinkite šias situacijas:

Kaip jaustumėtės, jei būdami alkani nieko negautumėte valgyti?

- ieškotumėte maisto,
- būtumėte blogos nuotaikos, nusilpę,

Patarimas: Kalbėkite apie gyvūnų maitinimo svarbą. Prisiminkite, kad šuo paėda tik tuomet, kai šeimininkas jam duoda ėdalo!

Kaip jaustumėtės negalėdami laisvai judėti?

- Bloga nuotaika,
- Daug susikaupusios energijos,
- Pyktis,
- Liūdesys.

Patarimas: Aptarkite, kodėl kai kurie šunys kartais būna priišti. Ar tai vienintelė išeitis? Kokie dar gyvūnai laikomi priišti / uždaryti? Kokie gyvūnai negalėtų kitaip gyventi? (pvz., žuvytės akvariume). Kaip jie dėl to jaučiasi?

Kaip jaustumėtės, jei negalėtumėte pasislėpti nuo saulės arba karščio?

- saulės smūgis, silpnumas,
- troškulys,
- susirgimas.

Patarimas: Aptarkite, kaip mes saugome save nuo saulės (pvz., pavėsis, kepuraitės nuo saulės ir kt.). Kaip mes saugome savo šunis?

Kaip jaustumētēs, jei būtumēte ižēisti ar įskaudinti?

- liūdesys, neviltis,
- paguodos ieškojimas,
- bloga nuotaika,
- skausmas.

Patarimas: Aptarkite, kaip atsilyginti šuniui už gerą elgesį. Kaip pagirti šunį ir ką jam už tai duoti? (pvz., paglostyti, pažaisti, duoti skanėstą.) Kodėl negalima šuns bausti?

Kaip jaustumētēs, jei būdami nešvarūs negalētumēte nusiprausti?

- nešvarūs ir blogos nuotaikos,
- galbūt labiau linkę susirgti,
- niežtintys.

Patarimas: Aptarkite higieną. Ką daryti, kad šuo būtų švarus? Kaip prausiasi kiti gyvūnai?

3. Pavojingos situacijos

Net ir dresuoti, draugiški šunys kartais gali būti pavojingi. Jei šuo jaučia skausmą arba pykstasi su kitais šunimis, vaikai ir suaugusieji turėtų prie jų nesiartinti, nes gali būti užpulti. Toliau pateiktos dažniausiai pasitaikančios situacijos. Sergantiems šunims reikia ypatingo dėmesio, nes jie yra ne tik pavojingi, bet gali mus užkrėsti. Sergančio šuns požymiai: nėra apetito, karščiavimas, liūdesys, nuovargis, kailis praranda blizgesį. Sergantis šuo taip pat gali jausti skausmą.

Patarimas: Žiūrėdami į toliau esančius paveikslėlius aptarkite situacijas, kada gali būti pavojinga artintis prie šuns.

Kai šuo ėda, jis gali saugoti savo ėdalą.

Jei šuo jaučia skausmą, jis gali būti labai jautrus net ir švelniam glostymui.

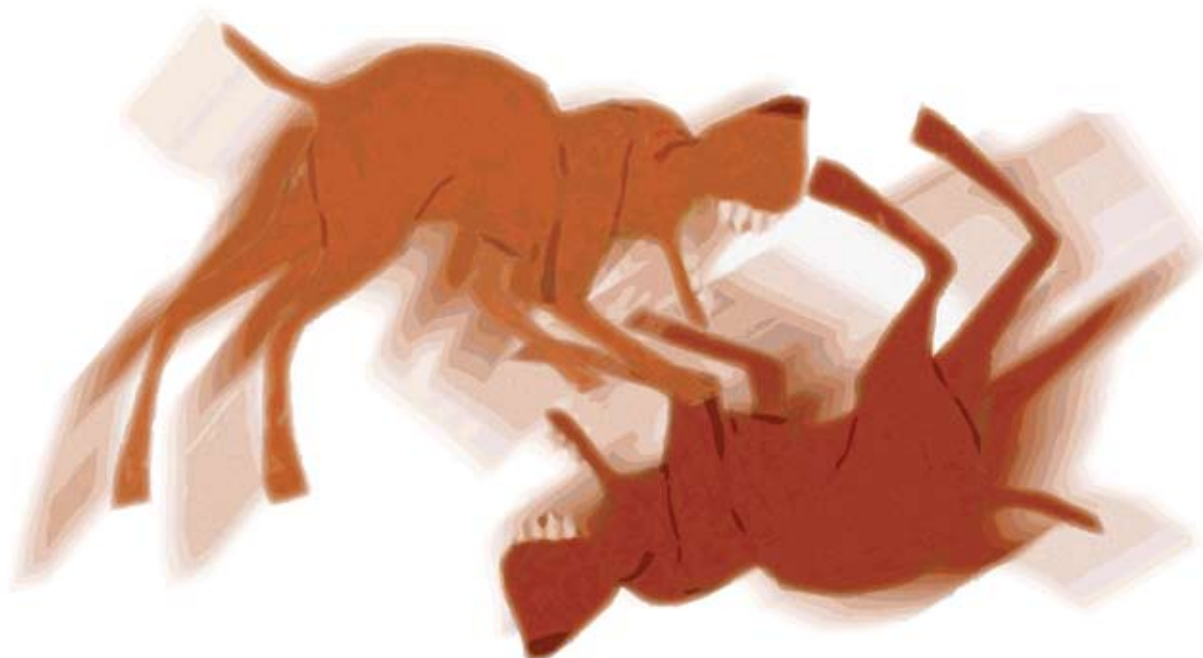
Jej kalē atsivedē šuniukū, jī gali juos saugoti.

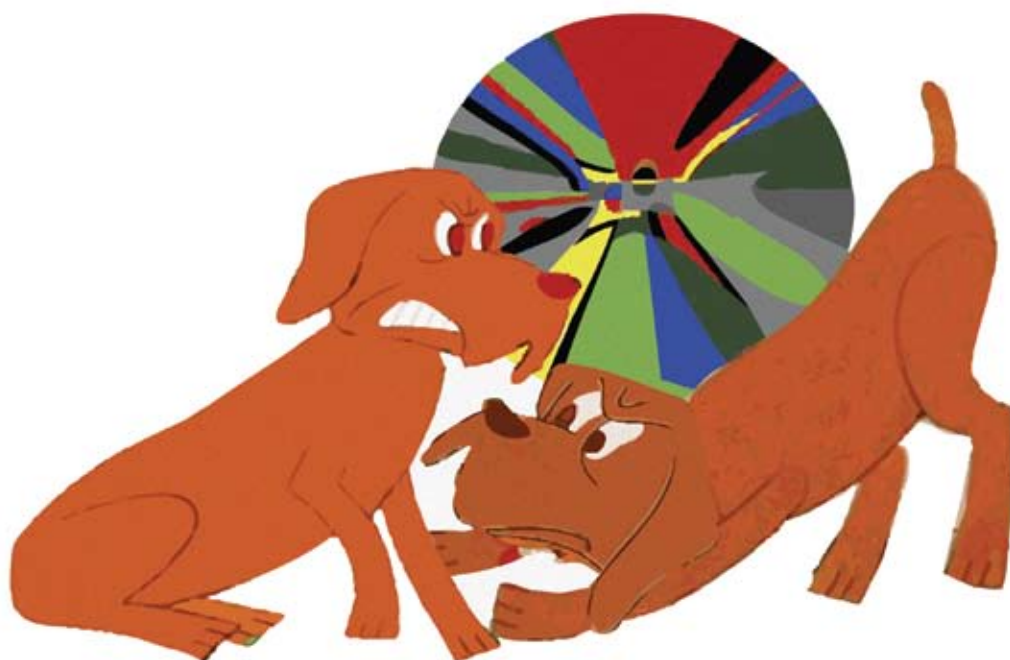
Prištas šuo gali būti pavojingas.

Kovojantys šunys mato tik vienas kitą ir nepastebi nieko, kas vyksta šalia jų.

Šunys gali būti pavojingi, kai žaidžia grubius žaidimus.

Benamiai šunys gali platinti ligas.

Uždaryti šunys gali ginti savo teritoriją.

4. Kaip išvengti pavojingų situacijų

Pagrindinė taisyklė yra niekada nepalikti be priežiūros vaikų kartu su šunimi. Taip pat, šunį maitinti ir su juo žaisti galima tik prižiūrint suaugusiajam. Pavojingas situacijas reikėtų numatyti ir jų vengti. Susitikus šunį arba gyvenant su juo reikėtų laikytis kelių pagrindinių taisyklių. Nors taisyklės yra paprastos, vaikams ne visada pavyksta jų laikytis, nes jie viską liečia ir tyrinėja, dažnai triukšmauja, o jų judesiai yra greiti ir sunkiai nuspėjami.

Patarimas: Aptarkite, ar vaikai kada nors buvo patekę į pavojingą situaciją su šunimi. Kas atsitiko ir kaip jie elgėsi? Kodėl svarbu, kad bendraujant su šunimi šalia mūsų būtų suaugusieji?

Jei šuo ēda, nemėginkite jo liesti arba atimti jo dubenėlio. Tuo metu palikite jį ramybėje. Taip pat neatimkite jo žaislų.

Mokykite jį paklusti. Dresuotą šunį lengviau kontroliuoti ir jis mažiau pavojingas. Šunį turėtų dresuoti visa šeima, įskaitant tėvus, brolius ir seseris. Kai šuo paklūsta jūsų komandai, duokite jam skanėstą, venkite bausmių ir pykčio.

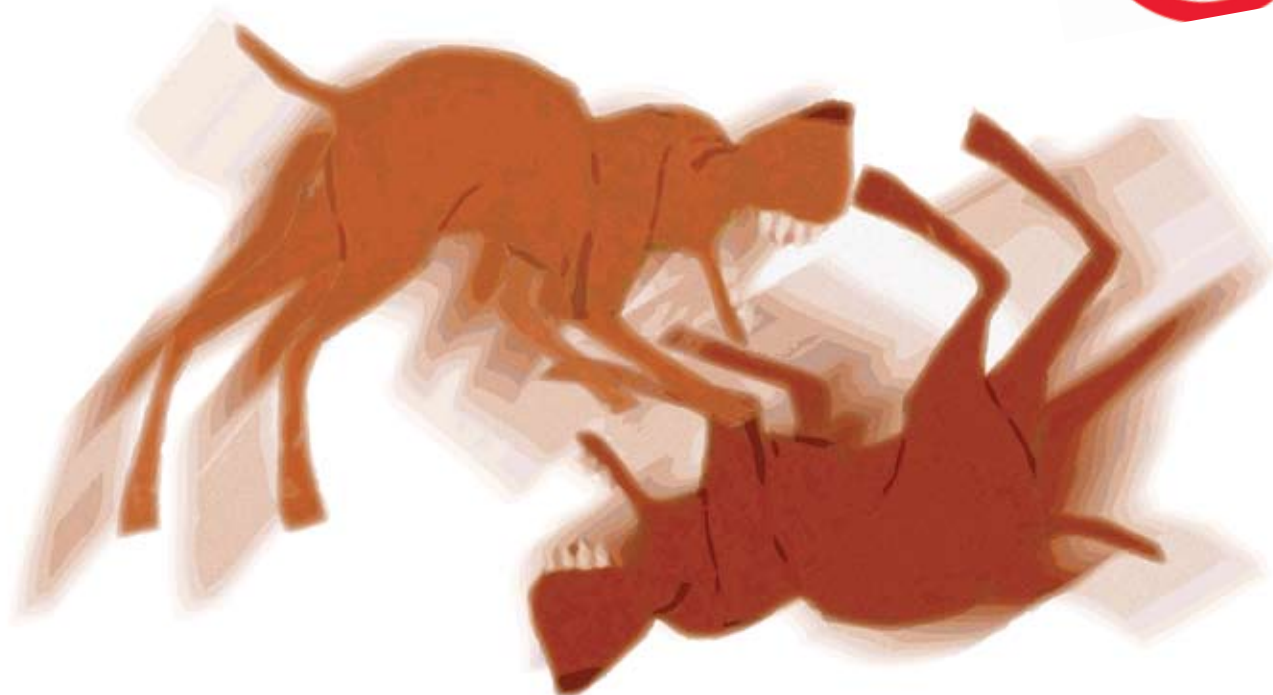

Jei šuo ilsisi, palikite jį ramybėje,
netrukdykite jam, nešaukite ir nelieskite.

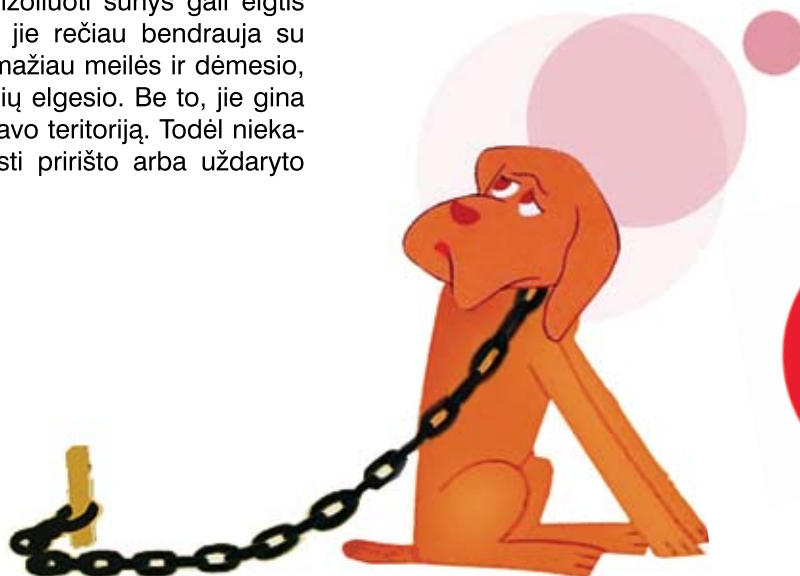

Šunys, kaip ir žmonės, nemėgsta triukšmo.
Jie gali išsigąsti ir netyčia ką nors nuskriausti.

Kai šunys pešasi, jie mato tik vienas kitą ir nekreipia dėmesio į tai, kas vyksta aplink juos. Mes neturėtume prie jų artintis net ir su gerais ketinimais, nes jie gali mums įkąsti.

Pririšti, uždaryti ar izoliuoti šunys gali elgtis nenuspėjamai, nes jie rečiau bendrauja su žmonėmis, gauna mažiau meilės ir dėmesio, ir nesupranta žmonių elgesio. Be to, jie gina savo namus arba savo teritoriją. Todėl niekada nemėginkite liesti pririšto arba uždaryto šuns!

Niekada nebėkite, jei šalia yra nepažįstamas šuo. Jei jis nedraugiškas, lėtai eikite į šalį, bet nebėkite. Jei negalite pasitraukti, nežiūrėkite šuniui tiesiai į akis, mėginkite pasikviesti pagalbą ir išlikti ramūs. Jei šuo vis tiek jus puola, užsidenkite veidą rankomis.

Nepažįstamus šunis glostykite tik tuomet, jei leidžia jų šeimininkas.

Niekada neglostykite benamių arba sergančių šunų. Niekada nelieskite nepažįstamo šuns per tvorą, net jei jis atrodo draugiškai, nes jis gali saugoti savo teritoriją. Vaikai turėtų neertzinti kitoje tvoros pusėje esančių šunų.

Epilogas

Mes tikimės, kad ši knygelė buvo naudinga ir vaikams, ir suaugusiems. Mes sukūrėme šią programą siekdami, kad vaikai išmoktų pagrindinių taisyklių, kurių reikia laikytis gyvenant su šunimis. Tai turėtų sumažinti užpuolimų ir sužeidimų skaičių.

Mūsų santykiai su šunimis per pastaruosius dvejus dešimtmečius ryškiai pasikeitė. Daugelis šunų šeiminių gyvūnų augintinį laiko šeimos nariu, kuris taip pat artimai bendrauja su vaikais. Rūpindamasis ir augindamas gyvūnų augintinį vaikas išmoksta laikytis nustatytos tvarkos, išsiugdo atsakomybės jausmą ir užuojautą kitiems. Ši patirtis taip pat naudinga santykiams su kitais suaugusiais ir vaikais.

Svarbu, kad tėvai prižiūrėtų vaikus, kol šie bendrauja su šunimi. Taip pat svarbu anksti suteikti informacijos vaikams apie šunis, įskaitant patirtimi pagrįstą informaciją.

Knygelė „Draugaukime“ yra skirta tėvams ir mokytojams. Paveikslėliai iliustruoja pagrindines taisykles, susijusias su žmonių ir šunų gyvenimu kartu. Svarbu kalbėti ne tik apie sėkmingą, pozityvią patirtį, bet ir apie pavojingas situacijas ir mokyti jų išvengti. Nors šioje knygelėje yra pateikta daugelis pavojingų situacijų, mes nesiekiamo jūsų įtikinti, kad laikyti šunį yra pavojinga. Gyvūno laikymas yra puiki patirtis, bet subalansuoti santykiai nėra įmanomi, jei nesilaikoma kai kurių pagrindinių taisyklių. Todėl iš pradžių vaikui paaiškinkite apie atsakomybę auginant gyvūnų augintinį ir tik po to kalbėkite apie pavojingas situacijas. Taip pat galite kalbėti apie kates arba kitus gyvūnus, kuriuos vaikai mėgsta. Svarbu, kad vaikai dalyvautų pokalbyje ir papasakotų savo istorijas, o taip pat sužinotų septynias pagrindines atsakingo šeiminių taisykles.

Siekiant subalansuoto bendravimo su gyvūnais, reikia juos suprasti. Skyrius apie šuns kūno kalbą skirtas pagrindiniams ženklams suprasti. Dėl ribotos knygelės apimties čia pateikti tik patys svarbiausi ženklai, bet prirėkus galima kalbėti apie daugiau situacijų. Šią informaciją galima naudoti žaidžiant, kad vaikai galėtų pamėgdžioti ne tik šunų judesius, pavyzdžiui, uodegos vizginimą, bet ir parodyti, kaip elgiasi besidžiaugiantis žmogus.

Skyrelį „Kas būtų, jei ...“ galima pristatyti vaidybos ir pokalbio forma. Šio skyriaus tikslas yra informuoti vaikus apie šunų jausmus tam tikrose situacijose. Jei vaikai gali palyginti savo ir šunų išgaščio jausmą, jie lengviau supras šunų puolimų priežastis. Vaikams lengviau suprasti situacijas, kurios jau yra žinomos.

Paskutiniame skyriuje pristatytos pavojingos situacijos ir paaiškinta, kaip galima jų išvengti. Leiskite vaikams patiems pagalvoti apie šias situacijas. Suvaikinkite situacijas naudodami žaislus, jas aptarkite ir paprašykite vaikus nupiešti tai, ką jie išmoko. Nepamirškite, kad šio projekto tikslas nėra išgašdinti vaikus! Šunų ir vaikų paveikslėliai pagyvina pateiktą informaciją. Daugelyje skyrių yra pateikti patarimai, kurie turėtų būti pritaikyti vaikų poreikiams.

Jūs galite naudoti skyrius iš eilės, arba naudoti juos pasirinkta tvarka. Tikimės, kad vaikams ši informacija bus naudinga ir jie pasidalys ja su broliais, seserimis, draugais ir tėvais!

Mes žinome, kad knygelė „Draugaukime“ yra tik mažas žingsnis ilgame kelyje, bet tikimės, kad tai padės mums ir vaikams draugiškai gyventi su šunimis.

FEDIAF *Mokomoji medžiaga*

Europos gyvūnų augintinių
ėdalo pramonės federacija

Avenue Louise, 89/2
B-1050 Briuselis
Tel. +32 2 536 05 20
fediaf@fediaf.org
www.fediaf.org

Asociacija „Baltic Petfood
Industry Association“ (BIPA)

P.D. 386, 08002 Vilnius-4
M: +37067450481
bipa@balticpetfood.org
www.balticpetfood.org

Šią nemokamą medžiagą anglų kalba galima atsisiųsti iš FEDIAF svetainės www.fediaf.org,
o lietuvių kalba - iš BIPA svetainės www.balticpetfood.org.